

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **T. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 czerwca 2024 r.,

zażalenia skazanego oraz jego obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 18 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 964/23

o odmowie przywrócenia skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie

na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

z dnia 2 listopada 2023 r., sygn. akt IV Ka 964/23,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 18 marca 2024 r., sygn. akt IV Ka 964/23, odmówił skazanemu T. G. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2023 r., sygn. IV Ka 964/23.

Na postanowienie zażalenie wniósł skazany oraz jego obrońca.

W osobistym zażaleniu skazany podniósł zarzut obrazy art. 126 § 1 i 2 k.p.k., art. 92 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 9 § 1

k.p.k. i art. 97 k.p.k., która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, albowiem Sąd zupełnie zaniechał przeprowadzenia postępowania dowodowego, które potwierdziłoby lub wykluczyło prawdziwość twierdzeń podniesionych we wniosku. Zarzucił Sądowi oparcie orzeczenia na domysłach, zaś podniesione w uzasadnieniu postanowienia okoliczności nie zostały potwierdzone jakimikolwiek dowodami. Skazany powtórzył, że o zmianie adresu zamieszkania (w związku z zatrudnieniem) poinformował swojego obrońcę adwokata P. S., jednocześnie potwierdził podany wcześniej adres do korespondencji, który był inny od adresu zamieszkania (l., ul. [...]), ale do tej pory odbierał na ten adres korespondencję. Okoliczność, że co najmniej od września 2023 r. do końca listopada 2023 r. wraz z żoną zamieszkiwał w [...] gm. O. Sąd mógł zweryfikować poprzez przesłuchanie kuratora Sądu Rodzinnego ustanowionego w sprawie III Rns 226/23, czy wywiad środowiskowy Policji. T. G. nie zgodził się z twierdzeniem Sądu, jakoby w żaden sposób nie wytłumaczył faktu niezłożenia w terminie wniosku o przywrócenie terminu do sporządzenia na piśmie i doręczenia uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, albowiem adwokat P. S.– obrońca z urzędu, zapewnił go, że taki wniosek złoży i on oczekiwał na doręczenie mu uzasadnienia. Okazało się, że obrońca takiego wniosku nie złożył i dopiero po jego telefonicznym i smsowym zastrzeżeniu co do jego działania na jego niekorzyść, obrońca podjął czynności w tej i równolegle toczącej się sprawie o sygnaturze IV Ka 337/23 o przywrócenie terminu do sporządzenia i doręczenia uzasadnienia.

Na zakończenie skazany wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przywrócenie mu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania dowodowego.

Obrońca skazanego we wniesionym zażaleniu, na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k., zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

„I. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 126 § 1 k.p.k., poprzez uznanie, że niedotrzymanie przez skazanego terminu zawitego do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wynika z przyczyn od niego zależnych, podczas gdy skazany trwał w mylnym i uzasadnionym przekonaniu, że jego obrońca zawiadomił Sąd o zmianie jego miejsca pobytu i tym

samym nie był on w stanie powziąć informacji o zapadłym wyroku Sądu w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji nie mógł skutecznie w terminie złożyć wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, poprzez uznanie, że twierdzenie skazanego, iż ten od sierpnia 2023 roku zmienił adres zamieszkania na [...] podczas, gdy w rzeczywistości skazany od dnia 13 sierpnia 2023 r. zamieszkiwał pod adresem [...].”

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przywrócenie skazanemu terminu do złożenia wniosku o uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie IV Ka 964/23.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Oba wniesione zażalenia nie zasługują na uwzględnienie, a podniesione w nich argumenty o braku zawinienia skazanego w przedmiocie niedotrzymania terminu zawitego są nieuprawnione.

Z analizy akt sprawy wynika, że skazany w dniu 4 maja 2023 r. wyprowadził się z mieszkania pod adresem I., ul. [...] i oddał klucze właścicielowi (wywiad kuratora z dnia 14 grudnia 2023 r. k – 370/ tom II; w dniu 7 grudnia 2023 r. skazany został doprowadzony do odbycia kary). W osobistej apelacji datowanej na dzień 7 sierpnia 2023 r. skazany wskazał swój nowy adres – ul. [...], [...] J. (k – 304-308/tom II), ten sam adres, jako adres do korespondencji skazany podał telefonicznie w sprawie IV Ka 354/23 (notatka k – 426/tom III). Wysłanego pod ten adres zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej wyznaczonej na dzień 2 listopada 2023 r. skazany nie odebrał (k – 329/tom II). Adres ten skazany podał również na rozprawie głównej w dniu 14 kwietnia 2023 r. (k – 268/tom II), jednocześnie oświadczając, że będzie tam mieszkał od 17 kwietnia 2023 r. W tym kontekście należy wskazać, iż na etapie postępowania przygotowawczego T. G. został pouczone o obowiązku podania nowego adresu w wypadku zmiany miejsca zamieszkania lub pobytu, w przeciwnym wypadku pismo wysłane na dotychczasowy adres zostanie uznane za skutecznie doręczone, a czynność lub rozprawa zostanie przeprowadzona pod nieobecność podejrzanego; niewskazanie adresu może również uniemożliwić złożenie wniosku, zażalenia lub apelacji z powodu upływu terminów (art. 139) (k – 19verte/tom I). Fakt, że pouczenie T. G. miało miejsca na etapie postępowania

przygotowawczego, kiedy ten występował w charakterze podejrzanego, nie jest okolicznością, która w jakikolwiek sposób zwalniałaby go od obowiązku informowania o zmianie miejsca zamieszkania na etapie postępowania sądowego. O świadomości skazanego T. G. o istnieniu takiego obowiązku w procesie karnym świadczy to, że w innej toczącej się sprawie o sygnaturze IV Ka 354/23 telefonicznie poinformował Sąd o zmianie adresu, podając aktualny. Miało to miejsce w dniu 7 sierpnia 2023 r. (notatka urzędowa k – 426/tom III). Jednocześnie zauważyć należy, że nie jest to pierwszy konflikt z prawem skazanego, który w jakimś zakresie mógłby wówczas uzasadniać nieznajomość obowiązków ciążących na nim. Z karty karnej – k – 316-325 (tom II) wynika, że T. G. był już wielokrotnie skazywany, a toczących się postępowań na przestrzeni lat było około trzydziestu. Stąd też trudno uznać, że skazany nie miał świadomości jakie ciążą na nim obowiązki w związku z prowadzonym postępowaniem karnym i jakie konsekwencje wiążą się z zaniechaniem wywiązania się z nich.

Niezasadne jest także twierdzenie, jakoby Sąd bezpodstawnie uznał, że skazany w okresie od sierpnia 2023 r. nie mieszkał w [...].

Bezpodstawność podnoszonego zarzutu potwierdza treść pisma skazanego z dnia 20 listopada 2023 r., w którym wyjaśnia zmianę adresu do korespondencji – ul. [...], I., jednocześnie informując, że jest to jego „stały adres zamieszkania” (k – 376/tom III). W piśmie tym skazany w żadnym jego fragmencie nie wskazuje jako miejsca zamieszkania (czy pobytu) [...], gm. O., gdzie miał mieszkać wraz z żoną w związku z zatrudnieniem w gospodarstwie rolnym. Na uwagę zasługuje za to oświadczenie skazanego, że w związku z tym, iż nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych (opieka nad chorą żoną uniemożliwi mu wykonywanie zawodowo pracy zarobkowej), wnosi o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w osobie dotychczasowego obrońcy (adw. P. S.– uwaga SN), albowiem „aktualnie” ich jedynym źródłem utrzymania jest renta żony. Stanowisko skazanego co do miejsca zamieszkania stoi w sprzeczności z treścią wywiadu kuratora z dnia 14 grudnia 2023 r., z którego wynika, że T. G. w dniu 4 maja 2023 r. wyprowadził się z mieszkania pod adresem I., ul. [...] i oddał klucze właścicielowi (wywiad kuratora z dnia 14 grudnia 2023 r. k – 370/ tom II). Dodać należy, że z pisma T. G. z dnia 2 czerwca 2024 r., adresowanego do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, które

wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 14 czerwca 2024 r. wynika, że nie informował on swojego ówczesnego obrońcy o tym, że korespondencję kierować należy na jego rzekome miejsce pobytu w [...], a w I. przy ul. P. już nie mieszkał, zatem utrzymywanie, iż obrońca działał na szkodę skazanego, czego ten ostatni konsekwencji ponosić nie może, nie zasługuje na uwzględnienie.

Wobec niezasadności zarzutów podniesionych w obu zażaleniach, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

[PGW]

[ms]